

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ömer ÇELİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 25.01.2013

Kemal EKİNCİ

Bursa Milletvekili

Tarihi M.Ö 2500 yılına kadar giden Bursa İli İznik İlçesi, birçok uygarlığa ev sahipliği yapmakla birlikte; Bizans, İznik Latin İmparatorluğu, Selçuklu, Osmanlı gibi de tarihte yer edinmiş Büyük İmparatorluklara da Başkentlik yapmış veya kuruluşuna beşiklik etmiş önemli bir kentimizdir. İznik'in önemi tarihte kültürel ve siyasi merkez olmasının yanı sıra başta Hristiyanlık olmak üzere bir çok inancında merkezi de olmasındandır.

325 yılı başında Hristiyanlık için çok önemli olan Birinci Konsül, İznik'de toplanmış İmparator Constantinus'un da katıldığı toplantıda Hristiyanlıkla ilgili yortu günleri ve Nikaia Kanunları adı ile bilinen 20 maddelik metin bu Konsülden sonra kabul edilmiştir.

İznik Ayasofya Kilisesi'nin yapım tarihi bilinmemekle birlikte 787 yılında Hristiyan dünya için önemli kabul edilen 7. Konsül bu kilisede toplanmıştır. Türklerin Fetih Geleneklerine Uygun olarak Ayasofya Kilisesi 1331 yılında Orhan Gazi Camii'ne dönüştürülmüştür.

Cumhuriyet Dönemi ile başlayan uygarlıklara ve ortak dini mabetlere hoşgörü anlayışı çerçevesinde farklı inanç guruplarınca kutsallaştırılan mekanlar ibadete kapatılarak Müze, Kültür Merkezi, ziyarete açık tarihi mekanlar şeklinde yeniden düzenlenmiştir. (İstanbul Ayasofya Camii-Kilisesi, Kars Ortadoks Kadetrali, Meryem Ana kilisesi v.b) İznik Ayasofya Kilisesi de bu kapsamda müzeye dönüştürülmüştür. Tarihe tanıklık ederek hizmet veren bu müze 2007 yılında yapılan bir restorasyon çalışması ile yeniden CAMİİ' ye dönüştürülerek ibadete açılmıştır. Bakanlığın kimi tarihi binaları onarması kültürümüz ve mirasçısı olduğumuz uygarlıklar açısından önemlidir. Siyasi İktidar, "Medeniyetler İttifakı", "Dinlerarası Dialog" gibi organizasyonlarda yer aldığını bütün inanç guruplarına saygılı olduğunu hatta buna örnek olarak Akdamar Kilisesi'nin Onarımının yapıldığını Yurt dışında, Yurt içinde her fırsatta sözcüleri aracılığı ile dile getirmektedir. Anlaşılmayan bu hoşgörü anlayışının neden İznik'te geçerli olmadığıdır.

Bu itibarla

- 1- Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Mülkiyetinde olan "Anıtsal Yapı" olarak tescilli Ayasofya (Kilise – Camii) Müzesi hangi gerekçe ile Camii'ye çevrildi? İznik'te İbadethane sıkıntısı yaşanmakta mıdır? Eğer böyle bir sıkıntı yaşanmakta ise Diyanet İşleri Başkanlığı veya Türkiye Diyanet Vakfı bütçelerinden yeni Camiler yapılamaz mı?
- 2- Bursa Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun **"Ayasofya Kilise Camii Restorasyonunda; giriş kısmı ve +7.00 metreye kadar fiziki yapısı mevcut olan yıkık minarenin; özgün şekliyle tamamlanabilmesine olanak sağlayacak bilgi ve belge bulunmadığından; bu nedenle de "bilinmeyen" bir mimarinin yeniden canlandırılmasının bilimsellikte çelişeceği dikkate alınarak, "işlevi" de minare olacak şekilde tamamlanmasının doğru olmadığına" ".. minarenin minare işleviyle değil, simgesel bir mimari gösterim olarak tanımlanmasına" ..** şeklindeki kararına rağmen İşlevsel bir minare neden yapılmış? Bu uygulama şekli bile yürütmekte olduğunuz "Medeniyetler İttifakı" projesine aykırı değil midir?
- 3- Yüzyılın Barış Projesi olarak adlandırılan Medeniyetler İttifakı Projesi'ne taraf olan Ülkelerde günümüzde İznik'tekine benzer uygulamalar var mıdır? Bu kapsamda Kiliseye, sinagoga, havraya çevrilen, cami, mescit külliye benzeri İslami yapılar var mıdır? Var ise bunlar hangi Ülkelerdedir?